

**PROGRAM
WYCHOWAWCZY
PRZEDSZKOŁA nr 86
„TĘCZOWY ŚWIAT”
W POZNANIU**

*„Pomóżmy dzieciom, by każdy z nich stał się tym,
kim stać się może”*

Janusz Korczak

Opracowanie: Daria Bakowicz, Arleta Kaczmarek

SPIS TREŚCI:

1. Podstawa prawna	3
2. Wstęp.....	4
3. Założenia programu.....	5
4. Warunki realizacji.....	6
5. Cele programu.....	9
6. Metody i formy pracy.....	10
7. Bloki tematyczne.....	13
8. Sylwetka absolwenta przedszkola.....	18
9. Zadania i obowiązki nauczyciela, wychowawcy.....	20
10. Prawa i obowiązki rodziców	22
11. Prawa i obowiązki dziecka.....	24
12. System motywacji.....	26
13. Wskazówki dla rodziców i nauczycieli.....	28
14. Ewaluacja programu	29

I. Podstawa prawna

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej
2. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka
3. Konwencja o Prawach Dziecka
4. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.)
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 maja 2014 w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2014, poz. 803).
6. Dopuszczanie do użytku w szkole programów wychowania przedszkolnego i programów nauczania oraz dopuszczania do użytku szkolnego podręczników (Ustawa z dnia 30 maja 2014 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw art.22a oraz 22aa-z (Dz. U. z 23 czerwca 2014 r, poz. 811)
7. Statut Przedszkola nr 86 „Tęczowy Świat” w Poznaniu.

II. Wstęp

Według W. Okonia wychowanie to „świadomie organizowana działalność społeczna, oparta na stosunku wychowawczym między wychowankiem a wychowawcą, której celem jest wywołanie zamierzonych zmian w osobowości wychowanka. Zmiany te obejmują zarówno stronę poznawczo-instrumentalną, związaną z poznawaniem rzeczywistości i umiejętnością oddziaływania na nią, jak i stronę emocjonalno-motywacyjną, która polega na kształtowaniu stosunku człowieka do świata i ludzi, jego przekonań i postaw, układu wartości i celu życia”. Jak mawiał Jan Paweł II podstawowym celem i zdaniem rodziny było i jest właśnie wychowanie. Trudno nie zgodzić się jednak z tym, iż szczególnie w dzisiejszych czasach dużą rolę w procesie wychowawczym odgrywają także nauczyciele, szczególnie nauczyciele wychowania przedszkolnego. Dla wielu dzieci pierwszą grupą społeczną, w którą wkraczają, z którą z czasem się identyfikują jest grupa przedszkolna, a autorytetami stają się właśnie wychowawcy.

Przedszkole to miejsce, gdzie wartości i treści wychowawcze powinny być wplecione w rytm codziennego życia, funkcjonowania przedszkolaków. Nie mogą być jednak oderwane od życia rodzinnego, dlatego tak ważna jest współpraca na linii dom – przedszkole, rodzic – nauczyciel. Johann Wolfgang Goethe stwierdził, że „kto wiele przebywa z dziećmi odkryje, że żaden nasz czyn nie pozostaje u nich bez oddźwięku”. Dlatego też wspólnymi siłami należy pokazywać dziecku drogę ku wartościom. Działania te jednak powinny być spójne, tak, aby zmierzały do ukształtowania człowieka umiejącego odnaleźć się w otaczającej go rzeczywistości.

Program wychowawczy to nic innego jak opis działań integrujących nauczycieli i rodziców w realizacji celów wychowawczych, uwzględniający potrzeby dzieci. Program oddziaływań wychowawczych ma także na celu poprawę jakości pracy edukacyjnej, współpracy między rodzicami i nauczycielami a także środowiskiem lokalnym. Określa zasady, normy i wartości, którymi kierują się rodzice i nauczyciela podczas realizacji procesu wychowawczego, i które zostają zinternalizowane przez wychowanków.

III. Założenia programu

Wychowanie jest długotrwałym oraz trudnym procesem składającym się z dużej liczby czynników działających w różnorodnych powiązaniach i zależnościach.

Celem głównym Programu Wychowawczego Przedszkola jest stwarzanie warunków do pełnego rozwoju osobowego każdego z naszych wychowanków, zgodnego z ich wrodzonym potencjałem i możliwościami w relacjach ze środowiskiem społeczno - kulturowym i przyrodniczym.

Działania w oparciu o program wychowawczy ukierunkowane są na wprowadzenie dziecka w świat pożądaných zachowań, panujących powszechnie norm, reguł i zasad. Celem programu jest zapewnienie optymalnych warunków do wszechstronnego rozwoju osobowego wychowanka z uwzględnieniem zarówno potrzeb dzieci, jak i rodziców, nauczycieli oraz środowiska lokalnego. Program wychowawczy jest usystematyzowaniem działań wychowawczych, poprawiającym jakość tej pracy. Dzięki zawartym w nim celom możliwa jest współpraca między środowiskiem rodzinnym i przedszkolnym oraz kształtowanie prawidłowych postaw i zachowań w różnych sytuacjach. Program wychowawczy jest dokumentem wspierającym rodziców i nauczycieli w optymalnym osiągnięciu celów wychowawczych, opiekuńczych oraz dydaktycznych.

Program wychowawczy jest zgodny z podstawą programową wychowania przedszkolnego i zawarty jest w niżej wymienionych obszarach:

- Kształtowanie umiejętności społecznych dzieci: porozumiewanie się z dorosłymi i dziećmi, zgodne funkcjonowanie w zabawie i sytuacjach zadaniowych (1)
- Kształtowanie czynności samoobsługowych, nawyków higienicznych i kulturalnych. Wdrażanie dzieci do utrzymywania ładu i porządku (2)
- Wychowanie zdrowotne i kształtowanie sprawności fizycznej dzieci (obszar 5)
- Wychowanie dla poszanowania roślin i zwierząt. (12)
- Wychowanie rodzinne, obywatelskie i patriotyczne (15)

IV. Warunki realizacji

Aby program wychowawczy mógł być wdrożony niezbędne są odpowiednie warunki do jego realizacji. Zadaniem przedszkola jest zapewnienie dzieciom możliwości wspólnej zabawy i nauki w warunkach bezpiecznych, przyjaznych i dostosowanych do ich potrzeb i potencjału rozwojowego. Programem wychowawczym objęte są wszystkie dzieci uczęszczające do przedszkola. Zadaniem nauczycieli i rodziców jest realizacja celów programu wychowania w sposób ciągły, ujednolicony. Realizacja celów odbywa się poprzez adekwatny dobór metod i form pracy, literaturę dziecięcą, pomoce i środki dydaktyczno-wychowawcze, wzmacniające pożądane zachowania dzieci oraz dające możliwość pracy nad własnym postępowaniem. W trakcie realizacji założeń programu wychowawczego dzieci nie pozostają jedynie biernymi odbiorcami oddziaływań. W sposób aktywny włączają się w działania wychowawcze tworząc wspólne zasady postępowania, odwoływanie się do nich w codziennych sytuacjach, biorąc udział w zajęciach edukacyjnych mających na celu zinternalizowanie odpowiednich zachowań i postaw. Pożądane jest, aby w cały proces wychowawczy włączyli się wszyscy pracownicy przedszkola.

Program obejmuje funkcjonowanie dziecka w grupie przedszkolnej w zakresie podstawowych dziedzin życia przedszkolnego, takich jak:

1. samoobsługa i czynności higieniczne,
2. zabawy swobodne,
3. zajęcia dydaktyczne i zabawy kierowane, uroczystości przedszkolne,
4. spożywanie posiłków,
5. spacer, wycieczek, zabawy w ogrodzie przedszkolnym.

W naszym Przedszkolu

DZIECKO:

1. Poznaje swoje prawa i obowiązki.
2. Czuje się bezpieczne.
3. Rozwija się twórczo i jest samodzielne.
4. Ma możliwość indywidualnego rozwoju i osiąga sukces.
5. Uczy się dostrzegać swoje mocne strony.
6. Buduje pozytywny obraz samego siebie.
7. Jest świadome swojej przynależności narodowej.
8. Uczy się dostrzegać potrzeby innych ludzi.
9. Osiąga gotowość szkolną.

W naszym Przedszkolu

RODZICE:

1. Uzyskują fachową pomoc pedagogiczną.
2. Otrzymują obiektywną ocenę postępów i niepowodzeń dziecka.
3. Mogą mówić otwarcie o swoich spostrzeżeniach na temat pracy przedszkola.
4. Bezpośrednio rozmawiać z nauczycielem o trudnych sprawach wychowawczych.
5. Mogą czynnie uczestniczyć w życiu przedszkola.
6. Czynnie wspierają przedszkole w jego działaniach,
7. Chętnie współpracują z nauczycielami, oferują wszechstronna pomoc.
8. Są partnerami w tworzeniu klimatu działalności kształcąco - wychowawczej i zarządzania placówką.

W naszym Przedszkolu

NAUCZYCIELE:

1. Aktywnie realizują zadania przedszkola określone w dokumentach wewnętrznych placówki.
2. Podejmują działania innowacyjne. Są aktywni i twórczy.
3. Tworzą i realizują autorskie programy dostosowane do potrzeb dziecka i placówki.
4. Współpracują z rodzicami i środowiskiem lokalnym.
5. Doskonają swoją wiedzę i uzyskują nowe doświadczenia.
6. Wykorzystują twórcze i aktywne metody, promując nowatorski styl pracy.
7. Uzyskują wyższe stopnie awansu zawodowego.
8. Pozyskują rodziców do efektywnych działań na rzecz przedszkola oraz poszukują sympatyków i partnerów przedszkola.
9. Monitorują efektywność własnej pracy.
10. Dzielą się wiedzą i doświadczeniem z innymi nauczycielami.
11. Prowadzą obserwację pedagogiczną i diagnozują rozwój dziecka.
12. Dobierają metody wychowawcze i dydaktyczne, które wspomagają indywidualny rozwój dziecka.

V. Cele programu

Cele ogólne:

1. Stwarzanie warunków do pełnego rozwoju osobowego każdego z wychowanków uwzględniając ich potrzeby i możliwości rozwojowe.
2. Wychowanie dziecka wrażliwego, o wysokiej kulturze osobistej, postępującego zgodnie z ogólnie przyjętymi normami społecznymi

Cele szczegółowe:

1. Kształtowanie umiejętności społecznych dzieci: porozumiewanie się z dorosłymi i rówieśnikami, zgodne funkcjonowanie w grupie.
2. Wdrażanie do wykonywania czynności samoobsługowych, nabywania odpowiednich nawyków higienicznych oraz kulturalnych.
3. Wychowanie do dbałości o bezpieczeństwo własne oraz innych.
4. Rozwijanie postaw prozdrowotnych.
5. Kształtowanie pozytywnej postawy wobec poszanowania roślin i zwierząt.
6. Wprowadzenie dziecka w świat wartości rodzinnych, patriotycznych i obywatelskich.
7. Kształtowanie postaw moralnych.
8. Uświadamianie zagrożeń otaczającego dziecko świata.
9. Rozwijanie poczucia własnej wartości.
10. Uczenie tolerancji, akceptacji drugiego człowieka.
11. Wspieranie rodziców w ich działaniach wychowawczych

VI. Metody i formy pracy

Podczas realizacji programu wychowawczego wykorzystywane są różnorodne metody i formy pracy z dziećmi, wspierające ich aktywność, samodzielność, potrzeby, twórcze myślenie oraz działanie. Dzięki tym działaniom wykorzystywany jest potencjał drzemący w wychowankach.

1. METODY PRACY:

- 1) metody podające (przyswajanie): opowiadanie, pogadanka, historyjka obrazkowa, wiersze piosenki, praca z tekstem i obrazkiem;
- 2) metody problemowe (odkrywanie): gry dydaktyczne, giełda pomysłów - „Burza mózgów", inscenizacja;
- 3) metody praktyczne (działanie): ćwiczenia, gry dydaktyczne, zabawy intelektualne np. rebusy, krzyżówki, rozsypani, prace użyteczne, proste doświadczenia, prace plastyczne;
- 4) metody aktywizujące: – pedagogika zabawy, sojusz metod, Ruchu Rozwijającego W. Sherborne, C. Orffa, R. Labana, B. Strauss, edukacja przez ruch D. Dziamskiej, metoda projektów, drama, wystawa (ekspozycja), pokaz.

2. FORMY PRACY:

- 1) praca indywidualna,
- 2) zabawa oraz inne rodzaje działalności dzieci pozwalające na rozwijanie własnej inicjatywy,
- 3) czynności samoobsługowe dzieci (np. związane z utrzymaniem higieny osobistej, porządku w sali, szatni) oraz prace użyteczne na rzecz przedszkola, domu itp.,
- 4) spacer i wycieczki,
- 5) zajęcia z całą grupą lub prowadzone w mniejszych zespołach,
- 6) udział w imprezach i uroczystościach organizowanych na terenie przedszkola i poza nim,
- 7) udział w konkursach, turniejach, imprezach kulturalnych i sportowych,
- 8) realizacja projektów edukacyjnych,
- 9) zabawy z rodzicami podczas wspólnych warsztatów

VII. Bloki tematyczne

OBSZAR 1: Kształtowanie umiejętności społecznych dzieci: porozumiewanie się z dorosłymi i dziećmi, zgodne funkcjonowanie w zabawie i w sytuacjach zadaniowych.

ZGODNE FUNKCJONOWANIE W GRUPIE RÓWIEŚNICZEJ

ZASADY POSTĘPOWANIA	SPOSOBY REALIZACJI
<ul style="list-style-type: none">Przestrzeganie norm, reguł, umów i zasad obowiązujących w grupie	<ul style="list-style-type: none">Utworzenie Kodeksu Przedszkolaka – odwoływanie się do niego w codziennych sytuacjach
<ul style="list-style-type: none">Współpraca z innymi	<ul style="list-style-type: none">Zwracanie uwagi na zasady współdziałania podczas zajęć i zabaw
<ul style="list-style-type: none">Poszanowanie dla cudzej własności oraz wytworów	<ul style="list-style-type: none">Dbanie o salę, zabawki i sprzęt przedszkolny oraz zabawki kolegów – sprzątanie po skończonej zabawie, odkładanie przyborów na wyznaczone miejscePiątek – dniem zabawekPoszanowanie prac wykonanych przez inne dzieci
<ul style="list-style-type: none">Zgodna zabawa – bycie miłym i uprzejmym dla innych	<ul style="list-style-type: none">Stworzenie Kodeksu Dobrego Kolegi – odwoływanie się do jego zasadTworzenie w salach gazetek urodzinowych – świętowanie urodzin dzieci, składanie życzeńPraca z obrazkami, tekstem literackim – próby oceny zachowania bohaterów z bajekPoznanie sposobów na pokojowe rozwiązywanie konfliktów

<ul style="list-style-type: none"> • Radzenie sobie z agresją i negatywnymi zachowaniami 	<ul style="list-style-type: none"> • Stworzenie Kącika Złości – miejsca, gdzie dzieci będą mogły wyładować negatywne emocje • Zapoznanie dzieci ze sposobami radzenia sobie z agresją, ze stresem – np. trening autogenny, bajkoterapia
<ul style="list-style-type: none"> • Wypełnianie obowiązków dyżurnego 	<ul style="list-style-type: none"> • Pełnienie dyżurów w sali – wspólna ewaluacja pracy dyżurnego
<ul style="list-style-type: none"> • Bycie tolerancyjnym wobec innych 	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia edukacyjne mające na celu zapoznanie dzieci z pojęciem „tolerancji” • Odgrywanie scenek dramatycznych • Cykl zajęć w ramach tematu kompleksowego „Prawa Dziecka”
<ul style="list-style-type: none"> • Umiejętność przyjmowania porażki 	<ul style="list-style-type: none"> • Wykorzystanie gier stolikowych i zabaw ruchowych z „odpadaniem”, zajęcia edukacyjne
<ul style="list-style-type: none"> • Aktywne słuchanie 	<ul style="list-style-type: none"> • Skupianie uwagi na tym co mówią inni, czekanie na swoją kolej, sygnalizowanie chęci wypowiedzi poprzez podniesienie ręki
<ul style="list-style-type: none"> • Opiekowanie się młodszymi kolegami 	<ul style="list-style-type: none"> • Pomaganie innym podczas wspólnych zajęć i zadań

DBANIE O KULTURĘ I HIGIENĘ OSOBISTĄ

OBSZAR 2: Kształtowanie czynności samoobsługowych, nawyków higienicznych i kulturalnych. Wdrażanie dzieci do utrzymywaniu ładu i porządku.

ZASADY POSTĘPOWANIA	SPOSOBY REALIZACJI
<ul style="list-style-type: none"> • Bycie miłym, uczynnym i serdecznym dla innych 	<ul style="list-style-type: none"> • Odwoływanie się do zasad savoir – vivre – uczenie zwrotów grzecznościowych, odpowiedniego zachowania w stosunku do starszych • Zajęcia edukacyjne, rozmowy z dziećmi
<ul style="list-style-type: none"> • Używanie zwrotów grzecznościowych 	<ul style="list-style-type: none"> • Zwracanie uwagi na używanie zwrotów grzecznościowych w codziennych sytuacjach • Odwoływanie się do zachowań postaci literackich • Odgrywanie scenek dramatycznych
<ul style="list-style-type: none"> • Kulturalne spożywanie posiłków 	<ul style="list-style-type: none"> • Ustalenie wspólnych zasad podczas spożywania posiłków, odwoływanie się do tych zasad
<ul style="list-style-type: none"> • Dbanie o ład i porządek w swoim otoczeniu 	<ul style="list-style-type: none"> • Sprzątanie zabawek po skończonej zabawie, odkładanie przyborów i książek na miejsce, utrzymywanie porządku w swojej szafce • Zachęcanie do podejmowania prostych prac społeczno – użytecznych, hodowlanych i gospodarczych
<ul style="list-style-type: none"> • Dbanie o higienę osobistą 	<ul style="list-style-type: none"> • Wykonywanie samodzielnie czynności samoobsługowych • Obchodzenie Dnia Mycia Rąk • Zawieszenie w łazience instrukcji przypominających o prawidłowym myciu rąk • Prawidłowe mycie zębów • Korzystanie z indywidualnych przyborów higienicznych: grzebień, chusteczka do nosa, ręcznik, szczoteczka do zębów

DBANIE O ZDROWIE ORAZ ROZWIJANIE SPRAWNOŚCI RUCHOWEJ

OBSZAR 5: Wychowanie zdrowotne i kształtowanie sprawności fizycznej dzieci.

ZASADY POSTĘPOWANIA	SPOSOBY REALIZACJI
<ul style="list-style-type: none"> • Branie udziału w zajęciach, zabawach ruchowych, spacerach, wycieczkach 	<ul style="list-style-type: none"> • Korzystanie z ogrodu przedszkolnego – wychodzenie na świeże powietrze o każdej porze roku • Aktywne uczestnictwo w ćwiczeniach gimnastycznych, zabawach i zajęciach ruchowych organizowanych w grupie, w przedszkolu oraz poza jego terenem • Branie udziału w imprezach o charakterze sportowym
<ul style="list-style-type: none"> • Ubieranie się stosownie do pory roku, pogody i temperatury 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozmowy na temat zdrowia • Obserwacje pogody • Zabawy i zajęcia z „pogodowymi laleczkami”
<ul style="list-style-type: none"> • Poznanie zasad zdrowego żywienia 	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia edukacyjne dotyczące zdrowego odżywiania się np. Piramida Żywienia • Komponowanie samodzielnie kanapek, przygotowywanie np. zdrowych sałatek, owsianych ciasteczek itp. • Uwzględnienie w jadłospisie dużej ilości warzyw, owoców, naturalnych soków, wody • Wdrażanie dzieci do próbowania, zjadania zdrowych posiłków
<ul style="list-style-type: none"> • Umiejętne komunikowanie potrzeb związanych ze swoim samopoczuciem i zdrowiem • Wdrażanie do nieodczuwania lęku przed lekarzem 	<ul style="list-style-type: none"> • Zachęcanie do komunikowania o swoim złym samopoczuciu • Spotkania z lekarzem, pielęgniarką, ratownikiem medycznym • Zajęcia edukacyjne związane z poznaniem oznak podstawowych chorób • Odgrywanie scenek dramatycznych – u lekarza, na pogotowiu • Urządzenie kącika lekarskiego w sali

POSZANOWANIE DLA ROŚLIN I ZWIERZĄT

Obszar 12: Wychowanie dla poszanowania roślin i zwierząt.

ZASADY POSTĘPOWANIA	SPOSOBY REALIZACJI
<ul style="list-style-type: none">Ochrona przyrody	<ul style="list-style-type: none">Organizowanie akcji ekologicznychZajęcia edukacyjneSegregacja śmieciOszczędzanie wody
<ul style="list-style-type: none">Poszanowanie dla roślin i zwierząt	<ul style="list-style-type: none">Dbanie o rośliny w saliZałożenie hodowli roślin w saliZajęcia edukacyjne mające na celu poszerzenie wiadomości nt. przyrody, roślin i zwierzątWykonywanie eksperymentów badawczychDokarmianie ptaków zimą
<ul style="list-style-type: none">Ostrożność w kontaktach ze zwierzętami i roślinami	<ul style="list-style-type: none">Poznanie zasad zachowania środków ostrożności w kontaktach z roślinami i zwierzętamiWycieczki do Zoo, do parku, Palmiarni (w miarę możliwości do gospodarstwa agroturystycznego)Spotkania z pupilami dzieci

KULTYWOWANIE TRADYCJI RODZINNYCH I PATRIOTYCZNYCH

OBSZAR 15: Wychowanie rodzinne, obywatelskie i patriotyczne.

ZASADY POSTĘPOWANIA	SPOSOBY REALIZACJI
<ul style="list-style-type: none">• Znajomość swojej własnej rodziny	<ul style="list-style-type: none">• Rozmowy na temat rodziny - znajomość imion rodziców, dziadków, rodzeństwa, miejsca zamieszkania
<ul style="list-style-type: none">• Organizowanie uroczystości dla członków rodziny	<ul style="list-style-type: none">• Wzmacnianie więzi rodzinnych poprzez udział członków rodziny w uroczystościach organizowanych w przedszkolu (Dzień Babci i Dziadka, Dzień Mamy i Taty, warsztaty z udziałem rodziców)• Wykonywanie upominków dla najbliższych
<ul style="list-style-type: none">• Znajomość zawodów rodziców	<ul style="list-style-type: none">• Zapraszanie do przedszkola wybranych rodziców w celu poznania ich pracy: lekarz, policjant, pielęgniarka
<ul style="list-style-type: none">• Kultywowanie tradycji rodzinnych związanych z obchodami świąt	<ul style="list-style-type: none">• Dekorowanie sali, wykonywanie upominków• Zajęcia edukacyjne
<ul style="list-style-type: none">• Poznanie symboli narodowych	<ul style="list-style-type: none">• Zajęcia edukacyjne dotyczące naszego kraju• Umieszczenie w widocznym miejscu w salach godła Polski, flagi
<ul style="list-style-type: none">• Poznanie swojej miejscowości	<ul style="list-style-type: none">• Zorganizowanie kącika regionalnego• Spacery, wycieczki po Poznaniu• Udział w konkursach plastycznych

	<p>dotyczących miejscowości</p> <ul style="list-style-type: none"> • Słuchanie legend, opowiadań związanych z regionem • Nauka piosenek, tańców o tematyce regionalnej • Występy artystyczne w regionie
<ul style="list-style-type: none"> • Znajomość najważniejszych informacji związanych z Polską 	<ul style="list-style-type: none"> • Budzenie świadomości narodowej • Poznanie stolicy, najważniejszych miast, rzek, gór Polski – zajęcia z mapą Polski • Poznanie sławnych Polaków • Zapoznanie z popularnymi legendami np. o Smoku Wawelskim o Warszawie i Sawie
<ul style="list-style-type: none"> • Świadomość bycia Europejczykiem 	<ul style="list-style-type: none"> • Poznanie hymnu, godła, flagi Unii Europejskiej • Zdobycie podstawowych informacji na temat Unii Europejskiej – zajęcia edukacyjne

VIII. Sylwetka absolwenta

1. Absolwent naszego przedszkola:

- 1) dostrzega i rozumie potrzeby innych, akceptuje ich odrębność.
- 2) rozumie i przestrzega zasady zgodnego współżycia w grupie.
- 3) potrafi kulturalnie zwracać się do innych.
- 4) ma poczucie własnej wartości, wiary we własne siły, możliwości i umiejętności.
- 5) potrafi nazywać, wyrażać i kontrolować swoje emocje.
- 6) szanuje wolność innych, cudze zdanie.
- 7) wyraża swoje uczucia, potrzeby i oczekiwania, a także dostrzega je u innych.
- 8) rozumie znaczenie dialogu w rozwiązywaniu sporów, potrafi argumentować swoje racje, oceny i odczucia.
- 9) zna i kultywuje tradycje rodzinne, lokalne, regionalne i narodowe.
- 10) ma świadomość przynależności narodowej.
- 11) rozumie konieczność przestrzegania zasad zgodnego współżycia ze światem przyrody, przejawia postawy proekologiczne.
- 12) rozumie potrzebę stosowania profilaktyki prozdrowotnej.
- 13) zna i stosuje zasady zdrowego odżywiania.
- 14) umie funkcjonować w środowisku zgodnie z przyjętym kanonem norm społecznych.
- 15) zna swoje prawa i obowiązki.
- 16) ma poczucie obowiązkowości, odpowiedzialności i wytrwałości
- 17) doprowadza do końca rozpoczętą pracę.
- 18) potrafi cieszyć się z własnych sukcesów, docenia sukcesy innych, umie z godnością przyjmować porażki.

- 19) interesuje się otaczającym światem, poszukuje odpowiedzi na nurtujące go pytania.
- 20) jest twórczy, kreatywny, radzi sobie z problemami.

IX. Zadania i obowiązki nauczyciela wychowawcy

1. Nauczyciel:

- 1) współdziała z rodzicami i opiekunami prawnymi :
 - a) współpracuje w zakresie realizacji zadań wynikających z podstawy programowej wychowania przedszkolnego;
 - b) włącza rodziców w życie przedszkola .
- 2) planuje i prowadzi pracę dydaktyczną – wychowawczą oraz jest odpowiedzialny za jej efekty;
- 3) zbiera informacje o dzieciach – prowadzi obserwacje pedagogiczne mające na celu poznanie i zabezpieczenie potrzeb rozwojowych dziecka;
- 4) współpracuje ze specjalistami świadczącymi pomoc psychologiczną – pedagogiczną, opieką zdrowotną i inną;
- 5) wspiera każdego wychowanka w jego indywidualnym rozwoju;
- 6) kształci i wychowuje dzieci w umiłowaniu Ojczyzny w atmosferze wolności sumienia i szacunku dla każdego człowieka;
- 7) dba o kształtowanie u wychowanków postaw moralnych i obywatelskich;
- 8) tworzy warunki wspomagające rozwój dzieci, ich zdolności i zainteresowania oraz dąży do pobudzenia procesów rozwojowych, do optymalnej aktywizacji dzieci poprzez wykorzystywanie ich własnej inicjatywy;
- 9) wspiera rozwój aktywności poznawczej dziecka nastawionej na poznawanie samego siebie oraz rzeczywistości społeczno - kulturalnej i przyrodniczej;
- 10) otacza indywidualną opieką każdego z wychowanków i dostosowanie metody i formy pracy do jego możliwości;
- 11) utrzymuje stały kontakt z rodzicami (opiekunami) oraz udziela im rzetelnych informacji na temat dziecka, jego zachowania i rozwoju;
- 12) współpracuje z domem rodzinnym wychowanka w celu ujednoczenia oddziaływań wychowawczych;
- 13) dba o zdrowie i bezpieczeństwo wychowanków;
- 14) codziennie sumiennie przygotowuje się do pracy z dziećmi;
- 15) prowadzi dokumentację zgodnie z określonymi przepisami;
- 16) doskonali swoje kwalifikacje zawodowe, poszerza zakres swoich kompetencji wychowawczych;

- 17) dąży do pełni własnego rozwoju osobowego;
- 18) współtworzy dobrą atmosferę pracy w Przedszkolu;
- 19) przestrzega podstawowe zasady BHP i ppoż. oraz dyscyplinę pracy.

X. Prawa i obowiązki rodziców

1. Rodzice mają prawo do :

- 1) zapoznania się z programem oraz zadaniami wynikającymi z programu rozwoju przedszkola i planów pracy nauczyciela w danym oddziale;
- 2) uzyskiwania na bieżąco rzetelnej informacji na temat swojego dziecka;
- 3) uzyskiwania porad i wskazówek od nauczycieli w rozpoznawaniu przyczyn trudności wychowawczych oraz doborze metod udzielania pomocy dziecku;
- 4) wyrażania i przekazywania nauczycielowi oraz dyrektorowi wniosków, propozycji oraz uwag dotyczących pracy przedszkola;
- 5) decydowania o liczbie godzin pobytu dziecka w przedszkolu;
- 6) uczestniczenia w zajęciach warsztatowych, dydaktyczno-wychowawczych;
- 7) aktywnego uczestniczenia w życiu przedszkola i oddziału, do którego uczęszcza jego dziecko;
- 8) uczestniczenia w zebraniach rodziców, podejmowaniu decyzji służących dobru ogółu dzieci;
- 9) służenia pomocą opiekuńczą podczas planowanych wyjazdów i wycieczek;
- 10) znajomości jadłospisu na dany dzień;

2. Do podstawowych obowiązków rodziców dziecka należy:

- 1) przestrzeganie Statutu Przedszkola nr 86 w Poznaniu;
- 2) zaopatrzenie dziecka w niezbędną odzież, przedmioty i przybory;
- 3) respektowanie uchwał Rady Pedagogicznej i Rady Rodziców;
- 4) przyprowadzanie i odbieranie dziecka z przedszkola osobiście lub przez upoważnione osoby zapewniające dziecku pełne bezpieczeństwo;
- 5) przestrzeganie godzin pracy przedszkola;
- 6) terminowe uiszczanie odpłatności za świadczenia usług w przedszkolu, wynikające z umowy;
- 7) informowanie o przyczynach nieobecności dziecka w przedszkolu, niezwłocznie zawiadamianie o zatruciach pokarmowych i chorobach zakaźnych.
- 8) przestrzeganie zasad higieny i bhp na terenie przedszkola;
- 9) wykazywanie zainteresowania postępami dziecka w procesie dydaktyczno-wychowawczym;

- 10) uczestniczenie w zebraniach, warsztatach, uroczystościach przedszkolnych;
- 11) utrzymywanie stałego kontaktu z nauczycielem bądź dyrektorem przedszkola w celu uzyskania aktualnych informacji o dziecku.

XI. Prawa i obowiązki dziecka

1. W naszym przedszkolu wychowanek ma prawo do:

- 1) zaspokajania potrzeb rozwojowych, a szczególnie potrzeby bezpieczeństwa i akceptacji;
- 2) zdrowego odżywiania;
- 3) zaspokojenia ciekawości i poznania otaczającej go rzeczywistości;
- 4) badania i odkrywania;
- 5) kontaktu i zabawy z innymi, wyboru towarzyszy zabaw;
- 6) rozwijania swoich zainteresowań i własnych możliwości twórczych;
- 7) decydowania i dokonywania wyborów wyrażania własnego zdania, sądów i oczekiwań;
- 8) poznania, nazywania i wyrażania własnych emocji;
- 9) zrozumiałego dla siebie systemu wyróżnień, nagród i logicznych konsekwencji;
- 10) opieki i ochrony;
- 11) umożliwienia zdobywania nauki przez zabawę z uwzględnieniem indywidualnych możliwości;
- 12) poszanowania wszystkich potrzeb, życzliwego i podmiotowego traktowania;

2. W naszym przedszkolu dziecko ma obowiązek:

- 1) przestrzegać zasad i norm współżycia w grupie;
- 2) nie oddalać się od grupy bez pozwolenia osoby dorosłej;
- 3) zgłaszać swoje niedyspozycje zdrowotne;
- 4) nie przeszkadzać innym w zabawie, gdy sam nie ma na nią ochoty;

- 5) po skończonej zabawie posprzątać miejsce zabawy;
- 6) umieć dzielić się z kolegami atrakcyjnymi zabawkami;
- 7) szanować prawo do zabawy wszystkich kolegów;
- 8) zachowywać zasady bezpieczeństwa podczas zabawy;
- 9) nie przeszkadzać odpoczywającym;
- 10) poprawnie zachowywać się w miejscach publicznych.

XII. System motywacji

Bardzo skutecznym środkiem wychowania są **pochwały i nagrody**. Mają one właściwości zachęcające i pobudzające do wysiłku każdego człowieka, szczególnie dziecko.

1. Nagradzamy za:

- 1) wysiłek włożony w wykonanie pracy, zadania z uwzględnieniem możliwości dziecka;
- 2) bardzo dobre wypełnianie przyjętych na siebie obowiązków (np. dyżury);
- 3) bezinteresowną pomoc słabszym;
- 4) podporządkowanie się wspólnie ustalonym normom zachowań;
- 5) aktywny udział w pracach na rzecz grupy i przedszkola.

2. Formy nagród:

- 1) pochwała indywidualna;
- 2) pochwała wobec grupy;
- 3) pochwała przed rodzicami;
- 4) pochwała w postaci specjalnego znaczka, nalepki, medalu, serduszka, minki, itp.;
- 5) atrakcyjne spędzanie czasu – zabawa w grupie wg pomysłu dzieci.

Po ustaleniu norm postępowania wskazane jest ustalenie określonych konsekwencji za brak podporządkowania się przyjętym normom, umowom i zasadom.

3. Środki zaradcze stosujemy za:

- 1) nieprzestrzeganie ustalonych zasad i norm współżycia w grupie i w przedszkolu;
- 2) stwarzanie sytuacji zagrażających bezpieczeństwu własnemu i innych;
- 3) agresywne zachowanie skierowane na dorosłych, dzieci i przedmioty;
- 4) przeszkadzanie innym w zabawie;
- 5) celowe nie wywiązywanie się z podjętych obowiązków;
- 6) niszczenie cudzej własności oraz wytworów prac innych dzieci.

4. Formy środków zaradczych:

- 1) zadośćuczynienie wyrządzonej krzywdzie, naprawienie szkody;
- 2) słowne upomnienie – rozmowa, przypomnienie obowiązujących zasad;
- 3) upomnienie wobec grupy;
- 4) poinformowanie rodziców o przewinieniu;
- 5) wyrażanie przez nauczyciela swojego smutku i zawodu z powodu zachowania dziecka, ukazywanie następstw zachowania, aby skłonić do autorefleksji;
- 6) propozycje aktywności mającej na celu rozładowanie negatywnych emocji;
- 7) odsunięcie na krótki czas od zabawy (np. ”krzeselko przemyśleń”);
- 8) czasowe odebranie przyznanego przywileju, np. utrata funkcji dyżurnego (spokojna i rzetelna informacja dotycząca czynu, a nieuderzająca w charakter dziecka).

W przypadku powtarzających się negatywnych zachowań:

- sporządzenie notatki służbowej po sytuacji zdarzenia zagrażającego bezpieczeństwu fizycznemu i psychicznemu dziecka lub innych dzieci;
- rozmowa z rodzicami, ustalenie wspólnych oddziaływań, nawiązanie współpracy z poradnią itp.

Budowanie systemu motywacji opiera się na:

- stosowaniu nagrody zaraz po wystąpieniu zachowania pożądanego;
- przechodzeniu od nagradzania ciągłego do sporadycznego;
- nagradzania nie tylko efektów, ale też prób wykonania czynności.

Dziecko potrzebuje precyzyjnego i wyraźnego określenia, co jest dozwolone, a czego robić mu nie wolno. Częściej reaguje na pochwałę niż na karę, dlatego też program wychowawczy przedszkola oparty jest na wzmocnieniach pozytywnych, nauczyciele jednak powinni unikać nadmiaru nagród, zachowując konsekwencję w stosowaniu wzmocnień.

XIII. Wskazówki dla nauczycieli i rodziców

1. Bądźcie konsekwentni – róbcie to, co mówicie i mówcie to, co robicie.
2. Bądźcie świadomi – czego uczycie.
3. Bądźcie dobrymi obserwatorami dzieci.
4. Dobrze poznajcie siebie i swoje możliwości.
5. Połóżcie nacisk na pogłębianie swoich wiadomości i umiejętności.
6. Stwórzcie atmosferę wzajemnego zaufania i szacunku.
7. Nie oczekujcie, że natychmiast wystąpi u dziecka zachowanie pozytywne, zmiany wymagają czasu.
8. Bądźcie cierpliwi – pamiętajcie, że pośpiech szkodzi.

XIV. Ewaluacja programu

Przedszkole jako instytucja wychowująca przekazuje dzieciom przede wszystkim treści wychowawcze wplecione w rytm życia codziennego, zajęcia i zabawy. Wyposaża małego człowieka w bogaty bagaż norm i zasad postępowania.

Miarą osiągnięcia celu programu wychowawczego będzie
DZIECKO - KTÓRE:

- Zna i kultywuje tradycje rodzinne, regionalne.
- Posiada świadomość przynależności narodowej; rozpoznaje godło i barwy narodowe, rozumie pojęcie Ojczyzna.
- Umie funkcjonować w środowisku zgodnie z przyjętym powszechnie kanonem norm społecznych.
- Potrafi kulturalnie zwracać się do innych, używa zwrotów grzecznościowych.
- Wyraża swoje uczucia, potrzeby i oczekiwania.
- Rozumie dostrzega potrzeby innych, akceptuje ich odrębność.
- Potrafi nazywać, wyrażać i kontrolować swoje emocje.
- Rozumie i przestrzega zasad zgodnego współżycia w grupie.
- Umie cieszyć się z własnych sukcesów, docenia sukcesy, potrafi godnie przyjąć porażkę.
- Rozumie znaczenie dialogu w rozwiązywaniu sporów, potrafi argumentować swoje racje, oceny i odczucia.
- Zna i rozumie swoje prawa i obowiązki.
- Wie, że ma prawo do pomocy ze strony dorosłych w sytuacjach trudnych.
- Szanuje wartości takie jak: sprawiedliwość, dobroć, życzliwość, tolerancja, piękno, prawda.
- Potrafi odróżniać dobro od zła.
- Ma poczucie obowiązkowości, odpowiedzialności i wytrwałości decydujące o doprowadzeniu do końca rozpoczętej pracy.
- Interesuje się otaczającym światem, poszukuje odpowiedzi na nurtujące go pytania.
- Rozumie potrzeby stosowania profilaktyki zdrowotnej.
- Zna i przestrzega zasad zdrowego odżywiania.
- Zauważa sytuacje zagrażające bezpieczeństwu własnemu i innych, potrafi unikać zagrożeń.
- Rozumie potrzebę konieczności przestrzegania zasad zgodnego współżycia ze światem przyrody, przejawia postawy proekologiczne.

RODZIC - KTÓRY:

- Podejmuje systematyczną współpracę z przedszkolem
- Jest otwarty na rady i sugestie nauczyciela
- Czuje się współgospodarzem placówki
- Bierze czynny udział w życiu przedszkola

NAUCZYCIEL – KTÓRY:

- Osiąga dobre efekty pracy wychowawczej
- Poznaje i traktuje każdego wychowanka w sposób indywidualny
- Potrafi współpracować z rodzicami dla dobra dzieci i przedszkola.

SPOSOBY EWALUACJI:

Oceny efektów realizacji „Programu wychowawczego”, obok bieżącego monitorowania, dokonuje się na końcowej radzie pedagogicznej. Podstawę dla formułowania oceny realizacji programu będą stanowiły:

- wnioski z obserwacji zachowań dzieci,
- rozmowy z rodzicami,
- rozmowy z nauczycielami,
- analiza dokumentów - dziennik, plany miesięczne, wytwory dzieci,
- analiza ankiet:

UWAGI KOŃCOWE:

- Za realizację „ Programu wychowawczego Przedszkola nr 86 „Tęczowy Świat” odpowiedzialne są nauczycielki z poszczególnych grup wiekowych.
- Zadania realizowane będą z rodzicami dzieci w ciągu roku szkolnego 2015/2016.

DYREKTOR

Małgorzata M.Czubała